

Motyl, Józef

Dorobek i najbliższe zamierzenia Góry Kalwarii

Notatki Płockie 13/2-46, 28-29

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

siębiorstwo rozproszdziło także w ubiegłym roku 68 ton gazu bezprzewodowego ogrzewniczego i przewiduje jego rozproszczenie w ilości 96 ton w roku bieżącym.

Zarząd Budynków Mieszkalnych administruje 181 budynkami mieszkalnymi o 1.600 lokalach i 4.505 izbach. ZBM poddał kapitalnemu remontowi 11 budynków o 608 izbach. Remontem bieżącym i średnim objętych zostało 750 izb kosztem 1.200 tys. zł. W br. przewiduje się wyremontowanie 900 izb kosztem 1.620 tys. zł. Remonty bieżące prowadzi ekipa remontowa przy ZBM.

W Ciechanowie konserwuje się, przebudowuje i rozbudowuje 31,1 km ulic i dróg lokalnych oraz 606,6 km chodników. Ponadto przez miasto przebiega 15,6 km dróg państwowych przelotowych.

Szczupłe ramy artykułu zmuszają do skoncentrowania uwagi na sprawach dla miasta najważniejszych, do których należy przede wszystkim budownictwo mieszkaniowe. Oto kilka informacji na ten temat.

Spółdzielnia mieszkaniowa typu lokatorskiego „Zamek” kontynuowała w ub. roku budowę 7 obiektów o 214 mieszkaniach i 672 izbach. Oddano do eksploatacji 3 obiekty o 90 mieszkaniach i 280 izbach. W następnych 2 budynkach roboty zostaną zakończone na początku II kwartału br.

JÓZEF MOTYL

DOROBEK I NAJBLIŻSZE ZAMIERZENIA GÓRY KALWARII

Miasto nasze jest objęte deglomeracją i posiada plan perspektywicznego rozwoju. W Górze Kalwarii powstała już nowa dzielnica, tzw. „Przemysłowa”, gdzie pracują takie zakłady, jak: Zakłady Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Hortex”, Zakład Chemii Gospodarczej „Inco” oraz powstają nowe, jak Mazowieckie Zjednoczenie Budownictwa „Stalbud”, Przedsiębiorstwo Robót Kolejowych Nr 15 i będąca w rozbudowie Wytwórnia Sprzętu Sportowego „Szermierz”.

O rozwoju budownictwa zakładów przemysłowych na terenie miasta świadczą cyfry. W roku 1967 zrealizowano inwestycje na sumę 59,2 mln zł, a plan na 1968 rok wynosi 71,8 mln zł.

Miasto nie korzysta z funduszu aktywizacji, gdyż taka potrzeba nie zachodzi, dysponuje natomiast funduszem miejskim. Wynosił on w roku ub. 628 tys. zł i został wykorzystany na potrzeby gospodarki komunalnej, szkolnictwa oraz kultury i sztuki.

Do osiągnięć naszej rady należy zaliczyć wykonanie planu budżetu i pomocniczych zadań gospodarczych. Budżet miasta w 1967 r. tak po stronie dochodów, jak i wydatków wynosił 5.840 tys. zł. Dochody wyniosły 5.914 tys. zł,

Z budownictwa rad narodowych pod koniec II kwartału ub. roku wykończono i osiedlono 5 kondygnacyjny budynek o 72 mieszkaniach i 216 izbach, cały parter przeznaczono na lokale handlowe i usługowe. Do końca bieżącej pięcioletki budownictwo rad narodowych wzniesie jeszcze jeden budynek mieszkalny dla 30 rodzin.

W ubiegłym roku ludność prowadziła na terenie miasta budowę 48 domów jednorodzinnych o 211 izbach. Do końca roku wykończono 23 budynki o 102 izbach. Kredyt bankowy na popieranie tego budownictwa w ub. roku wyrażał się sumą 1.730 tys. zł.

Przebieg realizacji planu gospodarczego kontrolują komisje MRN w ramach swych kwartalnych planów pracy. Radni, członkowie komisji, czuwają nad pracami w zakresie gospodarki komunalnej i mieszkaniowej, m. in. typując z ADM i komitetami blokowymi budynki mieszkalne do kapitalnych remontów i uczestnicząc w ich odbiorze po remoncie.

Komisje wspólnie z komitetami blokowymi brały udział w realizacji czynów społecznych, mających na celu podnoszenie stanu porządkowo-sanitarnego i estetycznego wyglądu miasta. Wartość czynów społecznych w roku ub. sięga kwoty 0,5 mln zł. Ponadto komisje współdziałały z komitetami blokowymi oraz z organizacjami młodzieżowymi i szkolnymi w organizacji imprez sportowych i kulturalno-oświatowych w skali miasta i powiatu oraz województwa.

co stanowi 101,02 proc., a wydatki — 5.842 tys. zł, tj. 100,02 proc. planowanych.

Z dniem 1 stycznia 1968 r. powołano w naszym mieście Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Przedsiębiorstwo to działa prawidłowo. Zadania swoje wykonało w 103,3 proc. Podobnie pracuje włączony do przedsiębiorstwa Zakład Gospodarki Mieszkaniowej. Plan dochodów wykonał on w 100,9 proc., a zadania rzeczowe w 104 proc. Na podkreślenie zasługuje fakt, że grupa remontowa przekroczyła plan remontów bieżących o 9 proc., a remontów lokatorskich i usług o około 100 proc.

Od szeregu lat przeznaczamy duże sumy na remonty budynków państwowych, zabezpieczając w ten sposób substancję mieszkaniową, co z kolei pozwala od roku 1965 przeznaczać więcej środków pieniężnych na remonty prywatnych domów czynszowych (przy zabezpieczeniu hipotecznym). Po prawie 3-letnich staraniach wprowadziliśmy na teren budowy wykonawcę spółdzielczego osiedla mieszkaniowego dla około 100 osób. Nadal rozwija się budownictwo prywatne. W roku 1967 oddano do użytku 19 budynków mieszkalnych, o 55 izbach i 30 budynków gospodarczych.

W ramach porządkowania miasta w 1967 roku wykonano 4.630 m. kw. nawierzchni brukowej, 406 m kw. trylinki i 902 m kw. chodników. Utwardzono żuzłem nawierzchnię 2 ulic o pow. 3.358 m. kw. oraz — całkowicie w czynie społecznym — drogę do schroniska PZW o pow. 3.200 m. kw. Wykonano 14 nowych elewacji budynków, 9 nieruchomości otrzymało nowe ogrodzenie z metalowymi bramami, wymieniono 5 starych źródeł ulicznych na wodę oraz uporządkowano wiele posesji.

W czynach społecznych, ogólnej wartości 743 tys. zł przy dotacji państwa 188 tys. zł z budżetu i z PTKKF 30 tys. zł, wykonano w roku ub. wiele prac, jak budowa głównych sieci wodociągowych na 3 ulicach o długości 1.560 mb., budowa odcinka kanalizacji o długości 146 mb., rozbudowa państwowego przedszkola, remont budynku i konserwacja urządzeń stadionu (koszt 80 tys. zł), zbudowanego w roku 1966 czynem społecznym wartości 3.670 tys. zł. Na rok 1968 planujemy wykonanie szeregu zadań w czynach społecznych. Powołano już komitety, a na koncie w Banku Spółdzielczym zgromadzone środki pieniężne w kwocie około 130 tys. zł.

W miarę rozbudowy miasta planowo rozwija się handel i usługi. W roku 1967 Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” zbudowała

pawilon handlowy, a w roku bieżącym dokonała całkowitej modernizacji WDT. GS zmodernizowała również 2 restauracje i uruchomiła sezonowy punkt zaopatrzenia w schronisku PZW, realizując tym samym przedwyborczy postulat ludności. MHD w roku bieżącym odda do użytku pawilon gastronomiczny (kawiarnia) i 2 pawilony handlowe. Spółdzielnia Pracy „Użyteczność” zakończy budowę pawilonu usługowego, w którym mieścić się będzie punkt fotograficzny, punkt reperacji radia i telewizorów oraz gabinet kosmetyczny.

W roku 1967 oddano do użytku schronisko PZW nad Wisłą o 15 miejscach noclegowych w 7 umeblowanych pokojach, z salą widowiskową oraz pomieszczeniami gospodarczymi. Jest to murowany piętrowy budynek. Po zamknięciu ostrogi wiślanej wałem planujemy założenie przy schronisku PZW, na obszarze około 15 ha nieużytków, miejskiego parku z plażą i ośrodkiem campingowym.

Kończąc ten krótki przegląd dorobku i najbliższych zamierzeń Góry Kalwarii, trzeba podkreślić, że od szeregu lat w realizowaniu planów gospodarczych, społecznych i kulturalnych biorą czynny udział komisje rady, aktyw radnych, MKFJN, a szczególnie członkowie komitetów blokowych.

WACŁAW TKACZYK

PRZED 250 ROCZNICĄ NADANIA PRAW MIEJSKICH KAŁUSZYNOWI

Miasto obejmuje obszar 1206 ha, w tym 743 ha gruntów ornych. Zniszczone w 85 proc. podczas działań wojennych, liczy obecnie 2578 mieszkańców. Z rolnictwa utrzymuje się 758 osób, a w gospodarce uspołecznionej poza rolnictwem pracuje 414 osób. Na terenie miasta istnieje 10 zakładów przemysłowych, w tym 1 uruchomiony w 1967 roku. Wartość produkcji tych zakładów wyniosła w roku ub. 43,9 mln zł, a zatrudniały one 220 osób. Zakłada się, że w bieżącym roku nastąpi wzrost wartości produkcji do kwoty 48,3 mln zł, a zatrudnienia — do 246 osób. Niemniej nadwyżkę siły roboczej w mieście szacujemy na około 300 osób, w tym 220 kobiet. MRN i jej Prezydium stara się więc maksymalnie wykorzystać szansę, jaką daje przynajmniej miastu fundusz aktywizacyjny.

W roku bieżącym przy pomocy funduszu aktywizacyjnego miasto nasze otrzyma kosztem około 1,5 mln zł pawilon pracy nakładczej Siedleckich Zakładów Zabawkarskich, zakład produkcyjno-usługowy Wielobranżowej Spółdzielni Inwalidów im. „Obrońców Pokoju”, za 3,8 mln zł o zatrudnieniu docelowym 130 osób oraz w budynku po mieszalni pasz „Bacutil” zakład produkcyjny Warszawskich Wojewódzkich Zakładów Skórzanych, kosztem 2 mln zł, zatrudniającego 220 osób. Ponadto Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” przystępuje do budowy

pawilonu usług wielobranżowych za kwotę 1,5 mln zł. Trzeba tutaj dodać, że nakłady inwestycyjne na rok 1968 wyniosą ogółem ponad 8 mln zł i będą przeszło dwukrotnie wyższe niż w roku ubiegłym.

Aktywizowanie gospodarce miasta wymaga uporządkowania wielu spraw komunalnych i mieszkaniowych. Budżet miejski zamknął się w 1967 roku po stronie przychodów kwotą ponad 3 mln zł, a rozchodów — niespełna 2,8 mln zł. Najwięcej, bo ponad 1 mln zł, wydatkowano na remonty ulic, następnie ponad 177 tys. zł na remonty budynków mieszkalnych.

Kałuszyn spełnia w chwili obecnej rolę ośrodka gospodarczego dla 4 okolicznych gromad, z których rolnicy zaopatrują się w miejscowych sklepach i korzystają z usług poszczególnych zakładów i instytucji. Istnieje tutaj ogółem 30 sklepów sprzedaży detalicznej różnych branż, w tym 4 państwowe, 21 spółdzielczych i 5 prywatnych oraz 8 uspołecznionych zakładów usługowych i 50 indywidualnych zakładów rzemieślniczych różnych branż. W części miasta typowo rolniczej działa kółko rolnicze, wyposażone w sprzęt mechaniczny. W roku bieżącym planuje się stworzenie tutaj międzykółkowej bazy maszynowej. Mieszkańcy okolicznych wsi korzystają również z miejscowego rejonowego ośrodka zdrowia, przy którym czynny jest ga-